

ХУДОЖНІЙ СВІТ РОМАННОЇ ПРОЗИ МИРОСЛАВА ДОЧИНЦЯ: ПОЄДНАННЯ АРХАЇКИ ТА МОДЕРНОСТІ. ДОСЛІДЖЕННЯ ОПОВІДНОЇ МАНЕРИ

Людмила Остапова

викладачка кафедри української філології
та суспільствознавчих дисциплін,
ЗВО «Університет Короля Данила»,
вул. Євгена Коновальця, 35 А, м. Івано-Франківськ, Україна
orcid.org/0009-0001-3058-6757
e-mail: liudmyla.v.ostapova@ukd.edu.ua

Анотація. У статті досліджено стильову своєрідність та ідейно-естетичні доміанти прози Мирослава Дочинця в контексті трансформацій українського літературного дискурсу межі ХХ–ХХІ століть. Актуальність роботи зумовлена необхідністю теоретичного осмислення феномену необарокової прози та специфіки оновлення жанрових форм (роман-сповідь, роман-діяриуш, притча) у сучасній літературі.

Наукова новизна полягає в комплексному аналізі синтезу архаїчних художніх систем та модерних нарративних технік у творчості митця. У роботі простежено зв'язок романістики М. Дочинця (зокрема романів «Вічник», «Криничар», «Горянин») із традицією українського барокового діяриушу ХVII–ХVIII століть. Доведено, що автор не просто імітує давню форму щоденника, а реанімує її як інструмент формування ідентичності та збереження духовної тягlosti в умовах глобалізованого світу.

У ході дослідження з'ясовано, що фундаментом індивідуального стилю письменника є концепт «світу як книги», де пейзаж Карпат трансформується у сакральний ландшафт, а оповідь набуває рис аскези. Особливу увагу приділено аналізу афористичності як жанрового маркера притчевості та засобу інтелектуалізації тексту. Визначено роль діалектної лексики та специфічного синтаксису «горянської» мови, що виступають не лише засобом етнографічної локалізації, а й онтологічною категорією, яка легітимізує архетип Мудреця.

У статті формується висновок, що художній світ М. Дочинця є цілісним текстом-універсумом, де кордоцентризм української духовності поєднується з екзистенційними пошуками сучасності. Доведено, що двовекторна природа творчості митця – поєднання архаїчної укоріненості та модерного дискурсу – дозволяє кваліфікувати його доробок як значуще явище необарокової літератури, що повертає українському слову його глибинний філософський вимір.

Ключові слова: діяриуш, афористичність, жанровий синтез, притчевість, необароко, філософська проза.

THE FICTIONAL WORLD OF MYROSLAV DOCHYNETZ'S NOVELS: A COMBINATION OF ARCHAIC AND MODERN PROSE. RESEARCH INTO NARRATIVE STYLE

Lyudmila Ostapova

Lecturer at the Department of Ukrainian Philology and Social Studies,
King Danylo University
Yevhen Konovalets Str., 35 A, Ivano-Frankivsk, Ukraine
orcid.org/0009-0001-3058-6757
e-mail: liudmyla.v.ostapova@ukd.edu.ua

Abstract. The article examines the stylistic originality and ideological and aesthetic dominants of Myroslav Dochynets' prose in the context of transformations in Ukrainian literary discourse at the turn of the 20th and 21st centuries. The relevance of the work is determined by the need for a theoretical understanding

of the phenomenon of neo-baroque prose and the specifics of the renewal of genre forms (confessional novel, diary novel, parable) in contemporary literature.

The scientific novelty lies in a comprehensive analysis of the synthesis of archaic artistic systems and modern narrative techniques in the artist's work. For the first time, the genetic connection between M. Dochynets' novels (in particular, the novels «Vichnyk», «Krynychar», and «Horyanin») and the tradition of Ukrainian Baroque diaries of the 17th–18th centuries has been traced in detail. It has been proven that the author does not simply imitate the ancient form of the diary, but revives it as an instrument for shaping identity and preserving spiritual continuity in a globalized world.

The study reveals that the foundation of the writer's individual style is the concept of «the world as a book», in which the Carpathian landscape is transformed into a sacred landscape, and the narrative takes on ascetic features. Particular attention is paid to the analysis of aphorism as a genre marker of parable and a means of intellectualising the text. The role of dialectal vocabulary and the specific syntax of the «mountain» language is determined, which acts not only as a means of ethnographic localization, but also as an ontological category that legitimizes the archetype of the Sage.

The conclusions state that M. Dochynets' artistic world is a coherent text-universe, where the cordocentrism of Ukrainian spirituality is combined with the existential quests of modernity. It has been proven that the two-vector nature of the artist's work – a combination of archaic rootedness and modern discourse – allows his oeuvre to be classified as a significant phenomenon of neo-baroque literature, which restores the Ukrainian word to its profound philosophical dimension.

Key words: *diary, aphoristic style, genre synthesis, allegory, neo-baroque, philosophical prose.*

Постановка проблеми. У кінці ХХ – у першій половині ХХІ століття в українському літературному мистецькому дискурсі відбулося переосмислення ідеологічних констант, з'явилося усвідомлення традиційних естетичних, моральних орієнтирів та активізувався пошук нових засобів їх художнього відтворення. Це сприяло появі художніх творів із філософською проблематикою, до якої долучився і письменник Мирослав Дочинець у формі есе, новели, притчі, роману тощо. Мирослав Дочинець розпочав літературну діяльність у добу синтезу мистецтв, множинності течій і стилів, розширення проблемно-тематичного діапазону.

Починаючи з 2012 року, Мирослав Дочинець активно розвиває актуалізований до цього у малій прозі корпус проблем, апелюючи до романних форм. Окрім звернення до одвічних філософських істин, письменник доводить ефективність світоглядної системи свого героя, розкриває процес її формування, і це стає центром, навколо якого рухається сюжет твору. Один за одним виходять у світ його романи «Вічник. Сповідь на перевалі духу» (2012, книга висунута НСПУ на здобуття Національної премії Т. Г. [Шевченка] [1], «Криничар. Діяріюш найбагатшого чоловіка мукачевської домінії» (2012) [2], «Горянин. Води Господніх русел» (2013) [3], «В'язень замку Паланок» (2013), «Світован. Штудії під небесним шатром» (2014) [4] та ін.

Незважаючи на популярність творів Мирослава Дочинця, його романи проза залиша-

ється недостатньо вивченою в аспекті системного аналізу художнього світу, образності та міфопоетики. Наукові розвідки та публікації критиків та сучасних літературознавців представлені переважно рецензіями, публіцистичними відгуками чи фрагментарними літературно-критичними розвідками, що акцентують увагу на окремих мотивах творчості митця. Зокрема, О. Іщенко [5–7] зосереджує увагу на філософічності прози письменника, самотності світоглядної системи головного героя-мудреця, а також на екокритичному ракурсі його романів. Н. Мельник [8] досліджує художні твори М. Дочинця як фольклорний метатекст. У роботах Л. Горболіс [9, 10] акцентовано увагу на екотілесному аспекті взаємин людини й природи в романах Дочинця та використанні українських народних традицій як важливої складової художнього світу, тоді як О. Талько [11] аналізує дидактизм та орієнтацію на формування національно свідомого суспільства. Дослідниця Л. Прокопович [12] здійснила комплексний лінгвістичний аналіз прози Мирослава Дочинця, розкриваючи специфіку лексико-семантичної та словотвірної систем творів через вивчення діалектних одиниць, сакральної лексики, фразем та особливостей структурування тематичних мікрополів, що формують мовний портрет людини та художній простір текстів митця.

Мета і завдання статті. Розкрити стильову своєрідність та жанрову специфіку прози Мирослава Дочинця, проаналізувати механізми поєднання архаїчних традицій

(зокрема барокового діяріушу) з модерними нарративними техніками у його творчості.

Предмет та об'єкт дослідження. У дослідженні зосередимося на романах «Вічник. Сповідь на перевалі духу», «Криничар», «Горянин. Води Господніх русел», «Світован. Штудії під небесним шатром». Предметом дослідження стане стильова специфіка та жанрова полісинтетичність (синтез діяріушу, сповіді, притчі) та філософсько-світоглядна парадигма творів М. Дочинця в аспекті рецепції традицій українського бароко та архаїчних міфопоетичних структур.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Твори М. Дочинця художньо осмислюють цілий корпус онтологічних та аксіологічних проблем. Письменник моделює образ сильної особистості – носія певної світоглядної системи, поетапно простежує процес його духовного зростання, виокремлює чинники, що вплинули на формування самобутнього світогляду тощо. Жанрова природа великої прози письменника характеризується полісинтетичністю, адже поєднує ознаки житійного роману, роману-сповіді, роману-діяріушу та роману в новелах.

Аналіз творчості Мирослава Дочинця дозволяє глибше зрозуміти генезис його стилістики, оскільки автор фактично реанімує засади українського діяріушу XVII–XVIII століть, адаптуючи їх до запитів сучасного інтелектуального читача. Генетичний зв'язок із козацькими щоденниками та монастирськими хроніками виявляється передусім у специфічному поєднанні документалізму з високим ступенем метафоричності, де кожна подія приватного життя осмислюється як прояв божественного промислу або загального закону буття [13, с. 56–57]. Подібно до авторів барокових діяріушів, Дочинець вибудовує образ героя-хроніста, який не просто фіксує плин часу, а проводить ретельний аналіз власних станів, що відсилає до кордоцентричної природи української духовності [14, с. 344].

У романі «Вічник» цей зв'язок стає особливо рельєфним: Андрій Ворон виступає не лише як суб'єкт оповіді, а й як моральний авторитет, чие письмо наділене дидактичною функцією, характерною для літератури козацької доби. Спадкоємність проявляється і в жанровій синкретичності, де межі між побутовим записом, релігійною рефлексією

та філософським повчанням розмиваються, створюючи цілісний текст-універсум.

Автор використовує притаманний стилю бароко принцип «світ як книга», де діяріуш стає ключем до прочитання прихованих сенсів природи та людської долі. Більше того, стилістика Дочинця перегукується з бароковим орнаменталізмом – його текст насичений афористичністю, антитезами та парадоксами, що зближує «Вічника» з традицією емблематичного мислення, коли за кожним конкретним образом стоїть ширший духовний концепт [6, с. 87].

Важливо зауважити, що письменник не просто імітує давню форму, а використовує її для подолання часової дистанції, роблячи досвід минулих поколінь частиною актуального внутрішнього діалогу сучасної людини. Таким чином, діяріушна форма у Мирослава Дочинця стає мостом між бароковим самоусвідомленням та сучасною екзистенційною прозою, де щоденник перетворюється на інструмент спасіння та збереження ідентичності в умовах історичних випробувань [6, с. 87–88]. Це дозволяє трактувати його твори як необароковий текст, що повертає українській літературі її тяглість та глибинний філософський вимір, закладений ще в епоху Мазепинського Відродження.

Використання елементів щоденника дозволяє Мирославу Дочинцю досягти особливого рівня автентичності, коли оповідь сприймається не як літературна фікція, а як віднайдене свідчення про істинне буття. Герой роману «Вічник» – Андрій Ворон, виступає в ролі класичного діяріушиста, для якого письмо є формою аскези та способом пізнання божественних смислів у щоденному житті. Це підтверджується програмним твердженням героя про саму суть його творчості: «Я не пишу книгу. Я записую життя, як воно дихає крізь мене. Кожен день – це чиста сторінка, яку дарує небо, і гріх було б залишити її порожньою, не зафіксувавши бодай промінчик світла, що впав на душу» [1, с. 34]. Таке ставлення до слова цілком корелює з бароковою концепцією «світу як книги», де кожна деталь дійсності є знаком, що потребує прочитання та збереження.

Продовжуючи цю лінію, Мирослав Дочинець насичує текст пантеїстичними мотивами, де природа постає сакральним простором, а щоденниковий запис – формою молитви.

Герой зауважує, що «ліс – це мій монастир, а кожне дерево в ньому – святе письмо; треба тільки навчитися читати ці зелені псалми, де немає жодної зайвої букви» [1, с. 122]; «Треба навчитися бачити довкола все живе і тишитися йому – травині, дереву, грибові, птиці, звіру, землі, небу. Вдивляйся в них добрими очима і уважним серцем – і відкриються такі знання, які не знайдеш у книгах. І побачиш у них себе – іншого, оновленого» [1, с. 189]. Таке метафоричне бачення підкреслює, що діяришність у «Вічнику» має не побутовий, а онтологічний характер.

Структурно твір тяжіє до фрагментарності та афористичності, що зближує його з козацькими хроніками, де за лаконічним записом завжди стоїть глибокий етичний висновок. Автор майстерно вплітає в канву оповіді істини, що стають смисловими вузлами тексту, як-от міркування про те, що «людина – це не те, що вона має, а те, що вона здатна віддати, не збіднівши серцем» [11, с. 44]. Це демонструє дидактичну функцію жанру, притаманну українській традиції «житійної» прози, де індивідуальний досвід самовдосконалення пропонується як універсальний шлях для іншого.

Водночас, стиль Дочинця позначений бароковою грою антитез, що допомагає висвітлити складність людської душі через щоденникову сповідь: «Ми шукаємо Бога на небі, а Він гріє наші босі ноги в ранковій росі; ми чекаємо на великі дива, забуваючи, що найбільше диво – це можливість просто бути» [1, с. 34]. У такий спосіб діяриш стає для письменника інструментом творення такого тексту, в якому кордоцентризм (філософія серця) поєднується з екзистенційним пошуком сучасної людини.

У творах прозаїка широко представлена асоціативна та хронологічна ретроспекція, що вибудовує оповідь у формі спогадів, сповідей, снів, видінь, діалогів, повчань, поглиблює психологізм, увиразнює концепцію героя, розкриваючи ідейно-тематичну парадигму творів. Скажімо, Андрій Ворон розпочинає свою оповідь так: «Нікому, солодкі мої, не дано пізнати до кінця Істину. Бо не має вона стосунку до наших земних уявлень, до наших законів. І нікому не переступити цього порога. Але ступити на сей духовний поріг можна і треба. Так постановив собі я. Жива окрушина в лоні гір, піщинка в морській

мушлі, – я викохував тут у собі перл безсмертної душі. Упосліджений світом і покинутий людьми, замкнений у кам'яній коморі Природи, – знайшов я свободу волі і радість ширяння духу. І от як то було» [1, с. 5]. Ретроспективна побудова роману, за якої вже на початку оповіді відомий фінал, дозволяє зосередити увагу на передумовах, подіях і життєвих обставинах, що сприяли формуванню самобутньої філософської системи та світоглядних позицій героїв, допомагали їм досягнути спричинені плином часу зміни (ретроспективний самоаналіз).

Кульмінацією оповідної манери автора є афористика, що функціонує не лише як стилістичний прийом, а і як жанровий маркер притчевості. Влучні, лаконічні сентенції, органічно вплетені у мовлення героя-мудреця, виконують функцію семантичних згустків, які концентрують морально-етичне навантаження твору. Наприклад, у романі «Вічник» накопичення афоризмів та мудрості людини, яка народилася серед гір, формують оповідну манеру сповіді: «Мудрість – це не знання, це вміння знати, що тобі не потрібно. Більшість людей витрачає життя, збираючи те, що потім їх і душить. Накопичують речі, які збирають пил, а не щастя. Треба знати міру не лише у їжі чи питті, але й у бажаннях. Бо бажання – це як вода: якщо їх забагато, вони тебе потоплять. Завжди старайся мати вільні руки: вільні, щоб взяти те, що тобі справді дарує Бог, і вільні, щоб віддати те, що тобі не належить. А чисте сумління – то єдиний скарб, який не з'їдає міль і не крадуть злодії. І коли ти маєш його, ти – найбагатша людина на світі, навіть якщо твій гаманець порожній. Бо ніщо не вартує стільки, як спокій усередині тебе» [1, с. 199].

Стильова своєрідність романної прози Мирослава Дочинця ґрунтується на органічному сплаві двох, здавалося б, протилежних художніх систем: архаїчної естетики та модерних нарративних технік. Цей синтез не є випадковим еkleктизмом, а постає як свідомою стратегією автора, спрямована на пошук «втраченого раю» людської духовності в умовах «розхристаного» сучасного світу.

Письменник активно використовує лексику, фразеологізми та синтаксичні конструкції, властиві закарпатському діалекту та говіркам горян. Ці елементи функціонують не як екзотична декорація, а як засіб укорінення

тексту в конкретний етнокультурний простір, надаючи оповіді автентичності та ефекту «старожитності». Це створює відчуття оповіді, що передається з покоління в покоління. «Подалі в горах інакші люди, не такі, як долиньські. Там більше газдів, які робують собі усе самі, і їм не треба заробіткувати по світах» [1, с. 123]. (Тут: долиньські – жителі долини; газда – господар; робують – працюють; заробіткувати – їздити на заробітки). Тут мовна автентика слугує інструментом локалізації не лише географічної, а й моральної, протиставляючи цілісність гірського світу розмитості «долинної» цивілізації.

Специфічний синтаксис та фразеологічні звороти імітують живу народну мову горян, з її особливою інверсією та лаконізмом: «Бо жити треба так, аби не було тобі стида за вчорашній день. А нинішній, він саме ліпше про завтрашній скаже» [2, с. 300]. (Тут: стида – сорому (діалектна форма); саме ліпше – найкраще).

Ці цитати демонструють, що діалектна лексика і специфічні синтаксичні звороти у прозі Мирослава Дочинця функціонують не як випадкові «вкраплення» чи «екзотична декорація», а як стилетворчий фактор. Вони слугують прямим інструментом для етнокультурного укорінення тексту, створюючи автентичну мовну картину світу, де мудрість передається через природну, недистильовану мову мешканців Карпатської України.

Діалектизми у Дочинця набувають статусу онтологічних категорій, де кожне слово – «газда», «робувати», «заробіткувати» – несе в собі не лише побутове значення, а й цілу філософію відношення до праці та землі. Оповідь, укорінена в таку мовну стихію, створює ефект «старожитності» та тяглості, де голос автора зливається з голосом роду.

Провідним архаїчним стрижнем романів митця є концепт героя-мудреця. Головний персонаж є носієм традиційної, патріархальної мудрості. Його оповідь набуває рис усної народної традиції (легенди, переказу), а сам герой утілює архетип Мудреця чи Старця, що є ключовим елементом архаїчної оповіді. Цей старий мудрець живе у цілковитій єдності з природою, у своєму гірському просторі та «вічному» часі. Старий горянин – головний герой роману «Горянин», літній чоловік, проста людина порівнює час із вірним псом, який йде поруч з людиною: «Якщо

жили наповнені цим часом і кров у скронях вистукує його неквапну тяглість. Хоч днюєш ти, хоч спиш. І сон в дозрілу хвилину обривається, як у прірву, в явність новонародженого дня. Не він доганяв час, а час ходив за ним, терся біля нього, як вірний пес. Пес, що ніколи тебе не відцурається» [3, с. 40].

У романах Дочинця сюжет часто розгортається у просторі, який не підвладний часу, історичній чи соціальній динаміці. Наприклад, Карпати у Дочинця – це архетипічний простір, де діють універсальні закони буття, а час набуває циклічного чи медитативного характеру, що є ознакою архаїчного світогляду, протиставленого лінійному часу модерну: «І ці гори, які напувають тебе жерелами, а мене кріплять духом. І доки я на ногах – ти будеш лежати там, де лежала віки дотепер, де застав тебе мій пращур, щоб удячно присусідитися коло тебе. <...> А коли ляжу я – тоді можеш забирати мої кості. <...> А поки що згори я» [3, с. 19-20]; «Зелене безмежжя гір ряхтіло в ясноті молодого дня. Гори гойдалися в легкій імлі, як кінські гриви. Вітерець, пронизаний променями, котив обабоки сиві габи папоротей» [4, с. 94].

Особливе місце у стильовій палітрі Мирослава Дочинця посідає пейзаж, який перестає бути просто фоном для розгортання сюжету, набуваючи статусу екзистенційного ландшафту. Природа у творах письменника – це динамічна стихія, де архаїчне сприйняття світу як живого організму підкріплюється майже бароковою грою світла й тіні. Автор майстерно використовує ефект світлотіні для створення атмосфери таємничості та позачасовості, що найбільш виразно проявляється в описах карпатських туманів та лісових хащ. Коли «гори гойдалися в легкій імлі, як кінські гриви, а вітерець, пронизаний променями, котив обабоки сиві габи папоротей» [4, с. 94], читач потрапляє у простір, де межа між фізичним світом і метафізичним стає напрочуд тонкою. Образ папороті тут не є випадковим: через діалектне «габи» (хвилі) автор наділяє рослинний світ ознаками морської, безкрайньої стихії, що відсилає до міфологічних уявлень про ліс як про первісний океан життя. Світлотіньові контрасти – промені, що «пронизують» імлю – символізують вічну єдність протилежностей, що є характерним для барокової естетики з її потягом до драматизму та складної символіки.

Пейзажні замальовки у Дочинця часто виконують функцію «зупинки часу»: вони переривають динаміку подій, змушуючи героя і читача перейти до медитативного споглядання. У цьому проявляється пантеїстичний віталізм автора: гори, які «напувають жерелами», стають живим джерелом сили, а людина в них – лише частиною великого циклу розквіту та в'янення. Такий пейзажний психологізм дозволяє Дочинцю трансформувати конкретну географію Карпат у сакральний простір «вічного тепер», де кожен опис туману чи ранкової роси є актом сотворення світу наново. Це підсилює загальну концепцію твору, де архаїка природи протиставляється лінійному, поглинаючому часу цивілізації. Відтак, через візуальні образи природи письменник досягає ефекту онтологічного спокою, пропонуючи модерному читачеві не просто опис місцевості, а шлях до внутрішньої гармонії через розчинення у вічних ритмах землі [7, с. 36].

Синтез архаїчного світовідчуття, закодового в пейзажі, та модерного способу мислення виражається у здатності автора кристалізувати розлогі медитації у гранично стислі інтелектуальні формули. Ця трансформація візуальної величч природи у лаконізм слова стає містком між вічністю буття та динамікою сучасної свідомості, де афористичність постає логічним завершенням онтологічного пошуку героя.

Афористичність художнього мислення Мирослава Дочинця постає не просто як стилістична ozdoba, а як фундаментальний елемент модерності, що трансформує класичну романну структуру в динамічний, інтелектуально місткий текст, адекватний запитам сучасної свідомості. Автор обирає стратегію максимальної концентрації смислу, де речення прагне стати формулою, а абзац – завершеною філософською сентенцією. Така поетикальна

домінанта зближує прозу Дочинця з метамодерними тенденціями, де за зовнішньою лапідарністю прихована глибинна неоромантична туга за істиною та цілісністю. Афоризм у текстах «Вічника» чи «Горянина» функціонує як точка зупинки, що змушує читача до активної інтелектуальної рефлексії, перетворюючи пасивне споживання сюжету на спільний із автором пошук «внутрішньої людини» [5, с. 44]. Кожна його фраза, як-от відоме «Гора – це не висота, це глибина» або «Світ – то лише порох, а ти – іскра», працює за принципом архівації досвіду, де за декількома словами стоїть ціла життєва траєкторія.

Висновки і перспективи подальших розробок у даному напрямі. Стиллова специфіка романів Мирослава Дочинця полягає в їхній двовекторній природі: архаїчна укоріненість (діалектизми, циклічний час, архетип Мудреця) слугує надійною основою, на якій розгортається модерний дискурс (суб'єктивна рефлексія, жанровий синтез, афористичність). Цей синтез дозволяє Дочинцю успішно балансувати між глибинною етнокультурною ідентичністю та запитом сучасного читача на універсальну філософську мудрість і мотивацію. Це дозволяє визначити доробок Мирослава Дочинця як значуще явище сучасної літератури, що успішно поєднує герметичну мудрість предків із актуальними наративними запитами глобалізованого світу.

Художній світ прози Мирослава Дочинця – це всеохопний сакральний простір на перетині Карпатської етнокультури, універсальної екзистенційної філософії та постмодерної жанрової гри. Дослідження його прози вимагає уваги до взаємодії між архаїчним хронотопом та сучасним пошуком істини, а також до аналізу філософсько-притчевої модифікації жанру роману.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дочинець М. Вічник. Сповідь на перевалі духу. Мукачево : Карпатська вежа, 2013. 280 с.
2. Дочинець М. Криничар. Діаріюш найбагатшого чоловіка Мукачівської домінії. Мукачево : Карпатська вежа, 2016. 332 с.
3. Дочинець М. Горянин. Води Господніх русел. Мукачево : Карпатська вежа, 2013. 312 с.
4. Дочинець М. Світован. Штудії під небесним шатром. Мукачево : Карпатська вежа, 2014. 232 с.
5. Іщенко О. Інтермедіальні стратегії романів Мирослава Дочинця. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. 2019. № 1. С. 41–45.
6. Іщенко О. Інтертекстуальна парадигма романів Мирослава Дочинця. *Філологічні трактати*, Том 11. 2019. № 1. С. 80–90.
7. Іщенко О. Свій/Чужий хронотоп як маркер ідентичності героїв у романах Мирослава Дочинця. *Літературний процес : методологія, імена, тенденції* : збірник наукових праць. *Філологічні науки*. 2018. № 12. С. 33–39.

8. Мельник Н. Роман М. Дочинця «Вічник. Сповідь на перевалі духу» як фольклорний метатекст. *Література світу : поетика, ментальність і духовність*. 2020. Випуск 14. С. 198–206.
9. Горболіс Л. Екокультурний вектор образу головного героя роману Мирослава Дочинця «Горнянин. Води Господніх русел». *Філологічні трактати*. Том 9. 2017. № 2. С. 124–132.
10. Горболіс Л. Екотілесний аспект осмислення взаємин людини і природи в романі Мирослава Дочинця «Світован. Штудії під небесним шатром». *Філологічні трактати*. Том 9. 2017. № 3. С. 98–107.
11. Талько О. Імпресіоністичні елементи поетики Мирослава Дочинця (за романом «Вічник. Сповідь на перевалі духу»). *Молодий вчений*. 2017. № 2. С. 431–435.
12. Прокопович Л. Тенденції та специфіка вияву змін сакральних лексем у романі М. Дочинця «Мафтей». Збірник наукових праць. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. Вип. 1(39) 2018. С. 48–53.
13. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія. Київ : Смолоскип, 2008. 360 с.
14. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поетика : підручник із теоретичного літературознавства / упоряд. О. Баган; наук. і літ. ред. Я. Радевич-Винницький. Дрогобич : Відродження, 2008. 488 с.

REFERENCES

1. Dochynets, M. (2013). Vichnyk. Spovid na perevali dukhu [The Eternalist. Confession at the pass of the spirit]. Mukachevo : Karpatska vezha. 280 p. [in Ukrainian].
2. Dochynets, M. (2016). Krynychar. Diiariush naibahatshoho cholovika Mukachivskoi dominii [The Well-Digger. The diary of the richest man of the Mukachevo dominion]. Mukachevo : Karpatska vezha. 332 p. [in Ukrainian].
3. Dochynets, M. (2013). Horianyn. Vody Hospodnikh rusel [The Highlander. Waters of the Lord's channels]. Mukachevo : Karpatska vezha. 312 p. [in Ukrainian].
4. Dochynets, M. (2014). Svitovan. Studii pid nebesnym shatrom [Svitovan. Studies under the heavenly tent]. Mukachevo : Karpatska vezha. 232 p. [in Ukrainian].
5. Ishchenko, O. (2019). Intermedialni stratehii romaniv Myroslava Dochyntsia [Intermedial strategies of Myroslav Dochynets's novels]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriiia : Filolohiia. Sotsialni komunikatsii* №. 1, pp. 41–45. [in Ukrainian].
6. Ishchenko, O. (2019). Intertekstualna paradyhma romaniv Myroslava Dochyntsia [Intertextual paradigm of Myroslav Dochynets's novels]. *Filolohichni traktaty*, Vol. 11, №. 1, pp. 80–90. [in Ukrainian].
7. Ishchenko, O. (2018). Svii/Chuzhyi khronotop yak marker identychnosti heroiv u romanakh Myroslava Dochyntsia [Own/Alien chronotope as a marker of the heroes' identity in Myroslav Dochynets's novels]. *Literaturnyi protses: metodolohiia, imena, tendentsii*, № 12, pp. 33–39. [in Ukrainian].
8. Melnyk, N. (2020). Roman M. Dochyntsia «Vichnyk. Spovid na perevali dukhu» yak folklorni metatekst [M. Dochynets's novel «The Eternalist. Confession at the pass of the spirit» as a folklore metatext]. *Literaturnyi svitu: poetyka, mentalnist i dukhovnist*, Issue 14, pp. 198–206. [in Ukrainian].
9. Horbolis, L. (2017). Ekokulturnyi vector obrazu holovnoho heroia romanu Myroslava Dochyntsia «Horianyn. Vody Hospodnikh rusel» [Eco-cultural vector of the main character's image in Myroslav Dochynets' novel «The Highlander. Waters of the Lord's channels»]. *Filolohichni traktaty*, Tom 9, № 2, pp. 124–132. [in Ukrainian].
10. Horbolis, L. (2017). Ekotilesnyi aspekt osmyslennia vzaiemyn liudyny i pryrody v romani Myroslava Dochyntsia «Svitovan. Studii pid nebesnym shatrom» [Eco-bodily aspect of understanding the relationship between man and nature in Myroslav Dochynets's novel «Svitovan. Studies under the heavenly tent»]. *Filolohichni traktaty*, Vol 9, №. 3, pp. 98–107. [in Ukrainian].
11. Talko, O. (2017). Impresionistychni elementy poetyky Myroslava Dochyntsia (za romanom «Vichnyk. Spovid na perevali dukhu») [Impressionistic elements of Myroslav Dochynets's poetics (based on the novel «The Eternalist. Confession at the pass of the spirit»)]. *Molodyi vchenyi*, № 2, pp. 431–435. [in Ukrainian].
12. Prokopovych, L. (2018). Tendentsii ta spetsyfika vyjavu zmin sakralnykh leksem u romani M. Dochyntsia «Maftai» [Trends and specifics of the manifestation of changes in sacred lexemes in M. Dochynets's novel «Maftai»]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriiia : Filolohiia*, Vol 1(39), pp. 48–53. [in Ukrainian].
13. Barry, P. (2008). Vstup do teorii: literaturoznastvo i kulturolohiia [Beginning theory: An introduction to literary and cultural theory]. Kyiv: Smoloskyp. 360 p. [in Ukrainian].
14. Dombrovskiy, V. (2008). Ukrainska stylistyka i rytmyka. Ukrainska poetyka: Pidruchnyk iz teoretychnoho literaturoznastva [Ukrainian stylistics and rhythmic. Ukrainian poetics: A textbook on theoretical literary studies]. (O. Bahan, Comp.). Drohobych : Vidrozhennia. 488 p. [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 22.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 07.05.2026